

TUDOMÁNYOS ÉLET / SCIENTIFIC LIFE

Erőforrások áramlása a regionális gazdaságban a digitalizáció korában – Beszámoló a 7. Közép-európai Regionális Tudományi Konferenciáról

Flows of resources in the regional economy in the age of digitalisation – Report on the 7th Central European Conference in Regional Science

PÁGER BALÁZS, RÁCZ SZILÁRD

PÁGER Balázs: tudományos segédmunkatárs, tudományos titkár, Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont, Regionális Kutatások Intézete; 7621 Pécs, Papnövelde u. 22.; pagerb@rkk.hu; <https://orcid.org/0000-0001-8061-1300>

RÁCZ Szilárd: tudományos munkatárs, Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont, Regionális Kutatások Intézete; 7621 Pécs, Papnövelde u. 22.; szracz@rkk.hu; <https://orcid.org/0000-0002-9397-2620>

Balázs PÁGER: junior research fellow, scientific secretary, Institute for Regional Studies, Centre for Economic and Regional Studies; Papnövelde u. 22., H-7621 Pécs, Hungary; pagerb@rkk.hu; <https://orcid.org/0000-0001-8061-1300>

Szilárd RÁCZ: research fellow, Institute for Regional Studies, Centre for Economic and Regional Studies; Papnövelde u. 22., H-7621 Pécs, Hungary; szracz@rkk.hu; <https://orcid.org/0000-0002-9397-2620>

A 7. Közép-európai Regionális Tudományi Konferenciát (*Central European Conference in Regional Science – CERS*) 2019. október 9–11. között rendezték Sopronban. A főszervezők a Soproni Egyetem Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kara és a Magyar Regionális Tudományi Társaság (MRTT) voltak. A CERS társszervezőjeként közreműködött továbbá az Európai Regionális Tudományi Társaság (ERSA) lengyel, szlovák és német nyelvű szekciója, valamint a Pozsonyi Gazdaságtudományi Egyetem és a Kassai Műszaki Egyetem. Ez volt az első alkalom, hogy a CERS konferenciáját egy magyar intézmény szervezhette. A tudományos bizottságot Gál Zoltán, az MRTT elnöke, a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karának professzora vezette. A szervezőbizottság elnöke Tóth Balázs István, a Soproni Egyetem intézetvezető egyetemi docense volt, az operatív szervezésben Dénes Hargita (Soproni Egyetem), Kovács Sándor Zsolt és Páger Balázs (KRTK RKI), valamint RácZ Szilárd (MRTT) vett részt.

A konferencia története 2005-ig nyúlik vissza. A kezdeményező és főszervező az első hat CERS esetében az ERSA szlovák szekciója, pontosabban annak tiszteletbeli elnöke, Milan Buček, elnöke, Štefan Rehak és alelnöke, Oto Hudec volt: 2005-ben és 2007-ben Nový Smokovec (Újtátrafüred), 2009-ben Kassa, 2012-ben

Pozsony, 2014-ben Kassa, majd 2017-ben Besztercebánya szolgált a konferencia helyszínéül. A CERS konferencia másfél évtized alatt a regionális tudomány egyik legjelentősebb közép-európai konferenciájává nőtte ki magát, 2017-ben már az MRTT is társszervező volt. A konferencia fontos szerepet játszott abban, hogy megerősítse a kelet-közép-európai országbeli kutatók, különösen a doktoranduszok és fiatal kutatók bevonását a nemzetközi tudományos közösségbe. Ezt egyrészt a résztvevő kutatók és országok folyamatosan növekvő száma, másrészt a plenáris előadók sora is bizonyítja, utóbbiak rendre az európai regionális tudomány vezető kutatói közül kerülnek ki (a teljesség igénye nélkül: Roberta Capello, Manfred M. Fischer, Gunther Maier, Peter Nijkamp, Andrés Rodríguez-Pose).

A soproni CERS konferencia plenáris előadásai olyan témákat mutattak be, amelyek napjainkban kifejezetten kurrensnek számítanak, a meghívott előadók névsora bármelyik világkongresszuson megállta volna a helyét. *Andrés Rodríguez-Pose*, a London School of Economics professzora „The geography of EU discontent and the revenge of the places that don't matter” című előadásában a fejlesztéspolitikából kimaradó területek sorsáról és ennek választások során megnyilvánuló politikai hatásairól értekezett, magyar példákat is említve. A Gran Sasso Science Institute professzora, *Alessandra Faggian* előadásában a gyűlöletbeszéd kialakulására ható tényezőket vizsgálta, valamint ennek földrajzi aspektusait tárta fel. *André Torre*, az ERSA elnöke, a párizsi Agrotech professzora a helyi és külső erőforrások kiaknázásának területi fejlődésben betöltött szerepéről adott elő. A Varsói Egyetem Közgazdaságtudományi Karának dékánhelyettese, *Katarzyna Kopczewska* pedig a gépi tanulás (machine learning) területi vizsgálatokban való alkalmazási lehetőségeire mutatott rá.

A 7. CERS konferencia három napja alatt a húsz országból érkezett 190 résztvevő összesen 160 prezentációban mutatta be legfrissebb kutatási eredményeit. A tudományos programban 29 szekció került megszervezésre, 14 téma köré (a hálózatok és a regionális fejlődés szekciók nagy népszerűségnek örvendtek, így mind a négy párhuzamos időszámban tanácskoztak a résztvevők).

Általános szekciók:

- Digitális és smart megoldások;
- Körforgásos gazdasági és környezeti kihívások;
- Vidékpolitika és vidékfejlesztés;
- Urbanizációs folyamatok és városi politikák;
- Innováció, tudás és egyetemek;
- Regionális fejlődés és intelligens szakosodás;
- A regionális növekedés és gazdasági fejlődés modellezése;
- Európai unió és regionális politikák.

Tematikus szekciók:

- Turizmus, regionális és helyi fejlesztés (szervező: Bakucz Márta);
- A vállalati beágyazódás regionális folyamatai (Józsa Viktória);
- Az ázsiai befektetések jelenléte és hatása Közép-Európában (Kuttor Dániel);
- Hálózatok, fejlődés és egyenlőtlenségek (Lengyel Balázs és Varga Attila);

- Az EU és Kelet-Közép-Európa geopolitikai és geoökonómiai kihívásai (Péti Márton és Salamin Géza);
- Innovatív megoldások az európai kis- és középvárosok társadalmi problémáinak kezelésére (Szirmai Viktória).

Könyvbemutatóra is sor került a CERS második napján, amelynek témája a közép-európai (posztoszocialista) felzárkózási modell sikeressége és fenntarthatósága volt. A bemutatott könyvek (Lux, Horváth 2017; Gorzelak 2019) a Routledge könyvsorozatában jelentek meg. Mindkét kötet szerzői kollektívája arra kereste a választ, hogy Közép-Európa régiói meddig jutottak el és mennyivel kerültek közelebb a nyugati társadalmakhoz a rendszerváltás óta eltelt időszakban. Lux Gábor és Grzegorz Gorzelak előadásaikban is foglalkoztak a területi különbségek fő dimenzióival (elsősorban a nagyváros-vidék, részben a nyugat-kelet megosztottság szerepével), a humántőke-ellátottság és az elvándorlás okozta tudásvesztés témakörével, valamint az intézmények és a regionalizáció kérdéskörével.

A CERS konferenciáin hagyományosan díjazzák a doktoranduszok és fiatal kutatók beküldött kéziratait. A bíráló bizottság elnöke az idei konferencián Gunther Maier, a Bécsi Közgazdaságtudományi Egyetem professzora volt. A bizottság egyhangú szavazással Andreas Diemer, a London School of Economics doktori hallgatójának ítélte oda a fiatal kutatók díját, „Diffusion of Local Economic Shocks in Social Networks: Evidence from the US Fracking Boom” című munkájáért.

Az esemény megrendezésében szerepet játszó szervezetek képviselői egyeztettek a konferencia jövőjéről. Ezek alapján megerősítették korábbi elképzeléseiket, miszerint a következő CERS konferenciák szervezése egy bővített körben folytatódik, amelyben a korábbi főszervező és a rendezvénysorozatot alapító szlovák szekció mellett aktív részt vállal az ERSA lengyel és magyar szekciója (az MRTT) is. A konferencia záróceremoniáján az egyes szervezetek vezetői, illetve André Torre, az ERSA elnöke örömeiket fejezték ki az együttműködés folytatásával kapcsolatban, és bejelentették, hogy a 8. CERS konferenciát az ERSA lengyel szekciójának főszervezésében, 2021-ben Poznańban tartják. A soproni konferencia emellett érdemi felkészülést jelentett a 2021 augusztusában, Pécsen rendezendő ERSA kongresszus helyi szervezőinek (MRTT, KRK, PTE KTK).

A konferenciáról bővebb információk a társaság honlapján keresztül (<http://www.mrtt.hu/>) érhetők el, a fényképalbum böngészhető az MRTT közösségi oldalán (<https://www.facebook.com/mrtt.hu/>). A CERS konferencia előadásai 2020 első felében egy angol nyelvű lektorált, indexelt proceedings kötetben jelennek meg.

Irodalom

- Lux G., Horváth Gy. (eds.) (2017): *The Routledge Handbook to Regional Development in Central and Eastern Europe*. Routledge, New York (NY), London
- Gorzelak, G. (ed.) (2019): *Social and Economic Development in Central and Eastern Europe. Stability and Change after 1990*. Routledge, New York (NY), London